

ПЛАН

імплементатції Директиви 1999/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради про захоронення відходів зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) 1882/2003

I. Загальна частина

1. Підстави розроблення плану імплементатції

Підставами розроблення плану імплементатції є:

1) Статті 360-363, 365, 366 та додаток ХХХ до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода). Зазначені статті та Додаток підлягають тимчасовому застосуванню за винятком статті 361, статті 362 (1) (с) та пунктів (а) та (с) статті 365.

Положення Директиви 1999/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 квітня 1999 р. про захоронення відходів зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) 1882/2003 (Офіційний вісник ЄС, L 182, 16 липня 1999 р., с. 1–19) (далі – Директива) *мають бути впроваджені протягом шести років з дати набрання чинності Угодою. Для будь-яких інших установок/обладнання, що вводяться в експлуатацію після підписання Угоди – з дати набрання чинності Угодою.*

2) Пункт 247 Плану заходів з імплементатції Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р. *Строк виконання, встановлений Планом заходів з імплементатції Угоди про асоціацію – грудень 2017 року (у частині заходів із строком виконання до кінця 2017 року).*

2. Мета і завдання розроблення плану імплементатції

Метою розроблення плану імплементатції Директиви є забезпечення наближення законодавства України до законодавства ЄС в частині встановлення правової основи для захоронення відходів, а також умов для попередження чи зменшення негативного впливу від їх захоронення на довкілля та здоров'я людини.

Основними завданнями є впровадження визначених в Угоді положень Директиви щодо:

розроблення й прийняття національного законодавства; визначення уповноваженого органу;

класифікації місць захоронення відходів;

підготовки національної стратегії щодо зменшення кількості відходів, що біологічно розкладаються, які спрямовуються на полігони;

встановлення системи процедур подачі заяв та надання дозволів, а також процедур прийняття відходів на полігони;

встановлення процедур контролю та моніторингу під час функціонування та закриття полігонів, а також процедур подальшого догляду після закриття з метою запобігання негативного впливу цих полігонів;

розроблення планів приведення у відповідність до вимог Директиви існуючих місць захоронення;

встановлення механізму обчислення вартості захоронення відходів;

забезпечення необхідного оброблення відповідних відходів перед їх захороненням (направленням на полігони).

3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації

Законодавство України у сфері поводження з відходами характеризується неповною відповідністю вимогам Директиви, що стосується як окремих положень, так і деяких принципових підходів, зокрема, низки визначень, класифікації відходів та місць їх захоронення, а також механізмів фінансового забезпечення закриття полігонів та фінансових гарантій під час отримання дозволу.

В Україні на даний час принципово відрізняється система класифікації місць захоронення відходів та порядку формування тарифів на послуги із захоронення відходів, що негативно впливає на екологічну безпеку країни, гальмує створення нових сучасних полігонів та дозволяє функціонування місць захоронення (сміттєзвалищ), що не відповідають європейським вимогам. Відсутні програмні документи, які вимагаються положеннями Директиви, зокрема, Національна стратегія щодо зменшення кількості відходів, що біологічно розкладаються, які спрямовуються на полігони. Значна проблема України полягатиме у практичному впровадженні вимог Директиви.

Законодавство України щодо захоронення відходів потребує суттєвого вдосконалення з метою приведення у відповідність до вимог Директиви.

Завдяки її імплементації буде забезпечено:

- значне покращення санітарного стану полігонів відходів та закриття полігонів, що не відповідають нормам екобезпеки й вимогам Директиви;
- прискорення розбудови інфраструктури з перероблення, утилізації та попереднього оброблення відходів;
- зменшення спрямування відходів, що біологічно розкладаються, на полігони та пов'язаного із цим впливу на довкілля;
- гарантування фінансування рекультивації полігонів і подальшого догляду за ними.

4. Головний виконавець та співвиконавці

Головний відповідальний за виконання плану імплементації – Міністерство екології та природних ресурсів України.

Співвиконавці: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна служба технічного регулювання України, Міністерство охорони здоров'я України.

II. Заходи плану імплементації Директиви 1999/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради про захоронення відходів зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) 1882/2003

№	Зміст заходу	Виконавці	Строк	Програми та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор(и) виконання
1	2	3	4	5	6
<p>Основне завдання 1: <i>Прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого органу; класифікація місць захоронення відходів; підготовка національної стратегії щодо зменшення кількості відходів, що біологічно розкладаються, які спрямовуються на полігони; встановлення системи процедур подачі заяв та надання дозволів, а також щодо процедур прийняття відходів на полігони; встановлення процедур контролю та моніторингу під час функціонування та закриття полігонів, а також процедур подальшого догляду після закриття з метою запобігання негативного впливу цих полігонів; розроблення планів приведення у відповідність до вимог Директиви існуючих місць захоронення; встановлення механізму обчислення вартості захоронення відходів; забезпечення необхідного оброблення відповідних відходів перед їх захороненням (направленням на полігони)</i></p>					
<p>Стаття(статті) акта ЄС: <i>Статті 2 (пункти c, g, h, i, j, n, q, d, e, f, k, l, m, o, r), 4, 5 (пункт 1, 3 підпункти b, c, d), 6, 7 (пункт i), 8 (пункт a), 10, 11 (пункт 1 підпункти a та b, пункт 2), 12 (пункти a, b), 13 (пункти a, b, c, d), 14, Додаток II (пункти 2, 3), Додаток III (пункти 1-5).</i></p>					
<p>1.1. Нормотворчі заходи</p>					
<p>1.1.1. Розроблення проекту технічного регламенту «Про захоронення відходів» (з урахуванням Рішення 2003/33/ЄС від 19 грудня 2002 року про встановлення критеріїв та процедур для прийняття відходів для захоронення відповідно до статті 16 та Додатку II до Директиви 1999/31/ЄС) <i>(визначатиме процедуру захоронення відходів, основних вимог до його здійснення, класифікації місць захоронення, критеріїв віднесення місць захоронення до певного класу, порядку та вимог до отримання дозвільних документів, а також</i></p>	<p>Мінприроди Мінфін Мінрегіон Мінекономрозвитку МОЗ Мін'юст</p>	<p>грудень 2015 р.</p>	<p>В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги</p>	<p>Затвердження технічного регламенту</p>	

<i>перенесення інших положень Директиви, включаючи Додатки I-III)</i>				
1.1.2. Розроблення проекту нової редакції Закону України «Про відходи» у частині захоронення відходів <i>(включатиме питання термінології; порядку розроблення національної стратегії зменшення захоронення відходів, що біологічно розкладаються, на полігонах як окремого документу національного рівня; обов'язок вживати заходів для забезпечення того, щоб усі витрати на будівництво й експлуатацію МЗВ, включаючи вартість фінансового забезпечення чи його еквівалент на прогнозовану вартість закриття і наступного відновлення МЗВ та догляд за ним протягом наступних, принаймні, 30-ти років після закриття, покривалися платою за розміщення відходів)</i>	Мінприроди Мінрегіон МОЗ Мін'юст	грудень 2015 р.	-	Прийняття Закону
1.1.3. Розроблення проекту Порядку запровадження механізму фінансових гарантій щодо захоронення відходів, формування та встановлення тарифів на захоронення відходів	Мінприроди Мінрегіон Мінфін Мінекономрозвитку Мін'юст	протягом 3-х місяців з дня набрання чинності технічним регламентом «Про захоронення відходів»	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Затвердження Порядку постановою Кабінету Міністрів України
1.1.4. Розроблення проекту "Національної стратегії щодо зменшення захоронення відходів, що біологічно розкладаються" <i>(з цільовими показниками щодо поетапного зменшення спрямування відходів, що біологічно розкладаються, на полігони та заходами з їх досягнення та індикаторами ефективності виконання Стратегії)</i>	Мінприроди Мінфін Мінекономрозвитку Мін'юст	червень 2017 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Затвердження "Національної стратегії щодо зменшення захоронення відходів, що біологічно розкладаються"
1.1.5. Розроблення проекту нової редакції ДБН В.2.4-4:2010 „Полігони зі знешкодження та захоронення токсичних відходів” та ДБН В.2.4-2-	Мінрегіон Мінприроди Мінфін	протягом 1-го року з дня набрання чинності технічним	В рамках окремих проектів міжнародної	Затвердження ДБН В.2.4-4:2010 „Полігони зі знешкодження та

2005 „Проектування. Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування”	Мінекономрозвитку Мін’юст	регламентом «Про захоронення відходів»	технічної допомоги	захоронення токсичних відходів” та ДБН В.2.4-2-2005 „Проектування. Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування” у новій редакції
1.1.6. Розроблення переліків відходів, що можуть прийматись на полігони різних видів	Мінприроди Мінрегіон Мінфін Мінекономрозвитку Мін’юст	протягом 6-ти місяців з дня набрання чинності технічним регламентом «Про захоронення відходів»	В рамках окремих проєктів міжнародної технічної допомоги	Затвердження переліків відходів, що можуть прийматись на полігони різних видів
1.2. Інституційні заходи				
1.2.1. Вдосконалення інституційної структури видачі дозволів на поводження з відходами з урахуванням вимог Директиви	Мінприроди обласні державні адміністрації	протягом 3-х місяців з дня набрання чинності технічним регламентом «Про захоронення відходів»	-	Забезпечення ефективного функціонування процедури видачі дозволів
1.3. Організаційні заходи				
1.3.1. Проведення інвентаризації існуючих місць захоронення відходів включаючи їх технічну характеристику, а також інформацію стосовно розміщених на них відходів, та підготовка на її основі Переліку місць захоронення відходів	Мінприроди Мінрегіон місцеві органи влади обласні державні адміністрації	грудень 2016 р.	В рамках окремих проєктів міжнародної технічної допомоги	Оприлюднення Переліку місць захоронення відходів
1.3.2. Проведення класифікації місць захоронення відходів (на основі даних інвентаризації, передбаченої п. 1.3.1.)	Мінприроди Мінрегіон обласні державні адміністрації	червень 2017 р.	В рамках окремих проєктів міжнародної технічної допомоги	Оприлюднення переліків місць захоронення за трьома видами (для небезпечних, безпечних та інертних відходів)
1.3.3. Розроблення окремих переліків відходів,	місцеві органи	червень 2017 р.	-	Затвердження переліків

що можуть прийматися на полігони різних видів для функціонуючих місць захоронення	влади власники місць захоронення обласні державні адміністрації у координації з Мінприроди та Мінрегіоном			відходів для кожного функціонуючого місця захоронення
1.3.4. Оцінка стану та визначення доцільності приведення у відповідність до вимог Директиви існуючих місць захоронення відходів або їх закриття (за результатами інвентаризації, передбаченої п. 1.3.1.)	Мінприроди Мінрегіон обласні державні адміністрації місцеві органи влади	грудень 2017 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Оприлюднення переліків місць захоронення відходів, які підлягають закриттю й рекультивациі, та тих для яких доцільне приведення їх у відповідність до вимог Директиви
1.3.5. Розроблення планів приведення у відповідність до вимог Директиви місць захоронення відходів (включаючи переліки необхідних заходів) (за результатами реалізації заходів, передбачених пунктами 1.3.1., 1.3.2. та 1.3.4.)	місцеві органи влади власники місць захоронення обласні державні адміністрації у координації з Мінприроди та Мінрегіоном	грудень 2018 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Затвердження планів
1.3.6. Визначення черговості закриття місць захоронення (враховуючи можливості фінансування їх рекультивациі та наявність альтернативи щодо захоронення відходів, що утворюються у регіоні)	Мінприроди Мінрегіон обласні державні адміністрації місцеві органи влади	червень 2019 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Включення до планів управління відходами, передбачених планом імплементації Директиви 2008/98/ЄС
1.3.7. Розроблення на регіональному рівні детальних заходів з поетапного практичного впровадження норми щодо обов'язкового попереднього оброблення відходів перед їх захороненням (направленням на полігони)	Мінприроди Мінрегіон обласні державні адміністрації місцеві органи	грудень 2018 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Включення до планів управління відходами, передбачених планом імплементації Директиви 2008/98/ЄС

	влади			
1.4. Координаційні заходи				
1.4.1. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів з питань нових вимог, передбачених технічним регламентом «Про захоронення відходів» для співробітників компетентних й контролюючих органів на місцях	Мінприроди інші заінтересовані органи	2016-2018 рр.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Підвищення обізнаності співробітників компетентних й контролюючих органів на місцях
1.5. Спільні заходи <i>(за згодою та за пропозиціями) із представниками ділових кіл та/або громадськістю</i>				
1.5.1. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів з питань нових вимог, передбачених технічним регламентом «Про захоронення відходів» для зацікавлених сторін (операторів місць захоронення відходів з метою надання інформації щодо нових вимог)	Мінприроди інші заінтересовані сторони	2016-2018 рр.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Підвищення обізнаності зацікавлених сторін (операторів місць захоронення відходів)

* Встановлення системи процедур подачі заяв та надання дозволів, а також щодо процедур прийняття відходів на полігони (ст. 5-7, 11, 12 і 14) Директиви та встановлення процедур контролю та моніторингу під час функціонування та закриття полігонів, а також процедур подальшого догляду після закриття з метою запобігання негативного впливу цих полігонів (ст. 12 та 13) врегульовуються в рамках прийняття технічного регламенту «Про захоронення відходів».